

RECENZJA
DOROBKU NAUKOWEGO
doktora MARKA ILNICKIEGO

w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

1. Podstawa sporządzenia recenzji

Niniejsza recenzja powstała na podstawie art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2021, poz. 478, 619) oraz Uchwały Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Bezpieczeństwie Akademii WSB nr 16/2023/2024 z dnia 8 kwietnia 2024 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego doktorowi Markowi Ilnickiemu w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

2. Sylwetka Habilitanta

Doktor Marek Ilnicki jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego z 1985 roku z tytułem magistra administracji. W 2010 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk wojskowych w dyscyplinie nauki wojskowe, w specjalności bezpieczeństwo morskie państwa, nadany uchwałą Rady Wydziału Dowodzenia i Operacji Morskich Akademii Marynarki Wojennej. Rozprawę doktorską na temat: *Rola polskich służb granicznych w zwalczaniu terroryzmu* napisał pod kierunkiem dr. hab. Krzysztofa Kubiaka.

W 2006 roku, na podstawie umowy-zlecenia, w Akademii Morskiej w Gdyni na Wydziale Nawigacji realizował zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych

Bezpieczeństwo i Zarządzanie Kryzysowe. Natomiast w 2011 roku, w „Ateneum” Szkole Wyższej w Gdańsku na Wydziale Europeistyki, prowadził zajęcia na studiach licencjackich. Od 2011 do 2015 roku zatrudniony był na podstawie umowy o pracę na stanowisku adiunkta w Katedrze Bezpieczeństwa Wewnętrznego Wydziału Studiów Społecznych Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Gdańsku z siedzibą w Poznaniu. Z kolei, od 2013 roku do chwili obecnej, zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę jako adiunkt w Zakładzie Nauk o Bezpieczeństwie Instytutu Politologii Uniwersytetu Gdańskiego. Dodatkowo od 2015 roku, na podstawie umowy-zlecenia, prowadzi również zajęcia dydaktyczne (studia licencjackie i magisterskie) na Wydziale Studiów Społecznych Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Gdańsku z siedzibą w Poznaniu oraz od 2020 roku na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni realizując program studiów magisterskich.

Na dorobek naukowy Habilitanta składa się cykl zróżnicowanych publikacji naukowych. Są to:

- jedna (1) monografia,
- jedenaście (11) współredakcji naukowych monografii wieloautorskich,
- dwadzieścia jeden (21) rozdziałów w monografiach naukowych,
- dziewięć (9) artykułów w czasopismach naukowych.

Powyższe zestawienie dorobku naukowego zawiera badania prowadzone indywidualnie, jak i z udziałem innych badaczy. Prezentowane publikacje koncentrują się generalnie w obszarze bezpieczeństwa państwa, a szczególnie ochrony i obrony polskiej granicy państwowej. Zawarte w tekstach wyniki przeprowadzonych badań stanowią podstawę autorskich ocen, systematyk i propozycji zmian dotyczących działalności formacji wchodzących w skład polskich służb granicznych, posiadają walor ewaluacyjno-aplikacyjny. Identyfikują one polskie służby graniczne, rozpoznają ich ustawowe zadania i uprawnienia, a także charakteryzują struktury organizacyjne, wykorzystywane wyposażenie oraz stosowane przez nie procedury i realizowaną współpracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego Polski. Tematyka przedstawionego wykazu dorobku naukowego mieści się w dziedzinie naukowej nauk społecznych i dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wysoka aktywność organizacyjna, dydaktyczna i popularyzatorska Habilitanta, a zwłaszcza ekspercka w wymiarze międzynarodowym i krajowym na rzecz bezpieczeństwa państwa.

Ważnym też, staje się jego udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych podejmujących problemy badań nad

bezpieczeństwem. Istotnym jest również fakt, że Habilitant był wielokrotnie wyróżniany resortowymi odznaczeniami (MSW i MON), a w 2003 roku otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi. Za aktywność organizacyjną na rzecz bezpieczeństwa narodowego podejmowaną w ramach pracy w Akademii WSB w 2016 roku otrzymał Wyróżnienie Rektora oraz okolicznościowy medal pamiątkowy.

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Głównym osiągnięciem naukowym doktora Marka Ilnickiego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* jest cykl publikacji pod wspólnym tytułem *Rola służb granicznych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski* składający się z:

- jednej (1) monografii,
- pięciu (5) współredakcji naukowych monografii wieloautorskich,
- piętnastu (15) rozdziałów w monografiach naukowych,
- sześciu (6) artykułów w czasopismach naukowych.

Przedmiotem badań naukowych zaproponowanego cyklu publikacji jest działalność służb granicznych, a ich celem określenie roli, jaką odgrywają one w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski. Główny problem badawczy zawiera się w pytaniu, *w jakim stopniu i zakresie polskie służby graniczne wzmacniają system bezpieczeństwa państwa?* Problemy szczegółowe dotyczące przeprowadzonych badań ujęte zostały w formie następujących pytań:

- 1) jaka jest funkcja granic państwowych i ich wpływ na bezpieczeństwo państw?
- 2) jaka jest kategoryzacja zagrożeń na poszczególnych rodzajach granic z uwzględnieniem przestępstw transgranicznych i występujących w rejonach granicznych?
- 3) które podmioty systemu bezpieczeństwa państwa zaliczamy do służb granicznych i dlaczego?
- 4) jaki jest zakres ustawowo powierzonych im zadań autonomicznych i wspierających?
- 5) jaka jest skuteczność służb granicznych na tle kompetencji kadry wykonawczej, stosowanych procedur i wykorzystywanego sprzętu oraz realizowanej współpracy krajowej i zagranicznej?
- 6) czy zachowana jest spójność unormowań prawnych regulujących zadania i uprawnienia oraz kooperację służb granicznych?
- 7) jaki jest stopień integracji zarządzania granicami w Polsce i w Unii Europejskiej?
- 8) jaki jest wpływ reżimów granicznych na przestrzeganie praw i wolności człowieka

i obywatela?

Monografia naukowa zatytułowana *Służby graniczne w walce z terroryzmem: polskie warunki ustrojowoprawne* wydana została przez Wydawnictwo Adam Marszałek w Toruniu w 2011 roku, ISBN 978-83-7611-859-8 (ss. 270). Celem głównym monografii było określenie i poddanie ocenie roli Straży Granicznej i Służby Celnej w zwalczaniu terroryzmu na tle przyznanych tym formacjom kompetencji i wyznaczonej pozycji wśród polskich instytucji porządku publicznego oraz w porównaniu ze służbami granicznymi wybranych państw europejskich. W pięciu rozdziałach Habilitant podjął następujące analizy:

- 1) charakterystykę terroryzmu ze szczególnym opisem: genezy zjawiska, motywacji terrorystów, sposobów finansowania działań terrorystycznych oraz oceny wybranych definicji terroryzmu znajdujące się w obiegu naukowym;
- 2) opis systemu ochrony polskiej granicy państwowej z uwzględnieniem jej przebiegu, zabezpieczenia i zasad przekraczania;
- 3) prawnie określonych możliwości realizacyjnych polskich służb granicznych w zwalczaniu transgranicznej przestępczości zorganizowanej i terroryzmu;
- 4) charakterystykę krajowych i międzynarodowych uregulowań organizacyjnoprawnych dotyczących harmonijnego funkcjonowania transportu pasażersko-towarowego w warunkach zidentyfikowanych i prognozowanych zagrożeń bezpieczeństwa z wdrożonymi w poszczególnych rodzajach komunikacji systemy bezpieczeństwa oraz podmioty odpowiedzialne za ich utrzymanie;
- 5) antyterrorystyczny, prawnomiędzynarodowy dorobek ogólnoświatowych i europejskich organizacji w syntetycznym ujęciu jego zasadniczych postanowień. Na tle zobowiązań i inspiracji międzynarodowych ukazał funkcjonujący w Polsce system bezpieczeństwa antyterrorystycznego.

Praca ta jest cennym merytorycznie i metodologicznie dziełem opisującym polski system bezpieczeństwa, zwłaszcza antyterrorystycznego, w którym wykazano znaczenie służ granicznych w zapobieganiu i zwalczaniu zagrożenia. Niezwykle znaczenie ma wymiar praktyczny monografii bogaty w wiele propozycji i rozwiązań w zakresie działań zapewniających bezpieczeństwo w komunikacji morskiej, lotniczej, kolejowej i drogowej. Zaprezentowane wnioski i rozwiązania stanowią przyczynek w dynamicznie zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa, otwierając tym samym nowe pola badawcze istotne zarówno dla teorii, jak i praktyki. Przedstawioną do recenzji pracę oceniam pozytywnie.

Kolejną częścią składową cyklu publikacji jako głównego dzieła zgłoszonego do recenzji jest pięć (5) współredakcji naukowych monografii wieloautorskich. Ich tytuły są następujące:

- 1) *Slużby specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa: praktyczne aspekty bezpieczeństwa* (2012);
- 2) *Strategia bezpieczeństwa narodowego – realizacja podstawowych celów* (2015);
- 3) *Charakterystyka współczesnych zagrożeń terrorystycznych* (2017);
- 4) *Antyterrorystyczna ochrona państwa* (2017);
- 5) *Zasady użycia sił morskich RP w sytuacjach nadzwyczajnych w pokojowych warunkach funkcjonowania państwa* (2022).

Cztery (4) z przedstawionych monografii wydane zostały w serii *Edukacja dla Bezpieczeństwa* Wydawnictwa Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu, piąta publikacja to wydanie specjalne „Rocznika Bezpieczeństwa Morskiego” w Gdyni.

Deklarowany udział Habilitanta w powstanie tych monografii zazwyczaj polegał na opracowaniu tytułów, napisaniu słowa wstępnego, opracowaniu ich struktury i przeprowadzeniu korekty merytorycznej warstwy treściowej artykułów. Natomiast ostatnia monografia stanowi naukowe podsumowanie badań przeprowadzonych w latach 2018–2022 przez ekspertów Akademii Marynarki Wcjennej przy współpracy z Uniwersytetem Gdańskim, w ramach grantu Ministerstwa Obrony Narodowej. Wkład Habilitanta w powstanie tej publikacji jest znacząco większy za sprawą współautorstwa dwóch rozdziałów przedmiotowej monografii: *Ocena ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych na tle zidentyfikowanych i prognozowanych negatywnych zdarzeń niemilitarnych w kontekście bezpieczeństwa morskiego państwa* oraz *Możliwości wykorzystania potencjału Sił Morskich RP w sytuacji wystąpienia zagrożeń niemilitarnych*.

Przedstawiony zestaw publikacji zarówno tematycznie, jak i merytorycznie wpisuje się w obszar badań nad bezpieczeństwem wewnętrznym państwa i stanowi znaczne rozszerzenie problematyki podjętej w poprzedniej monografii.

Trzecią częścią głównego dzieła jest cykl piętnastu (15) rozdziałów naukowych w monografiach wieloautorskich. Trzech (3) rozdziałów Habilitant jest współautorem. Wskazane rozdziały naukowe opublikowane zostały w różnych wydawnictwach: w większości w Wydawnictwie WSB w Poznaniu, ale również w wydawnictwach uczelnianych UG, WSOSP, AMW oraz DIFIN.

Zaproponowaną tematykę można sprowadzić do trzech zdiagnozowanych obszarów badawczych:

- 1) Służby graniczne (SG i SC) we współpracy z siłami zbrojnymi w przeciwdziałaniu zagrożeni i zapobieganiu sytuacji nadzwyczajnych na granicach lądowych i morskich;
- 2) Bezpieczeństwo przestrzeni powietrznej z uwzględnieniem portów lotniczych oraz prawa lotniczego;
- 3) Polityka imigracyjna Unii Europejskiej a bezpieczeństwo Strefy Schengen.

Wartość merytoryczna przedstawionych do recenzji rozdziałów naukowych ściśle koresponduje z problemem głównym i stanowi dojrzałą, o znacznej wartości teoretycznej i praktycznej wiedzę, która z powodzeniem może być wykorzystana we wzmacnianiu bezpieczeństwa polskiej granicy państwowej: lądowej, morskiej i powietrznej. Jest dalszą kontynuacją podjętego wywodu naukowego.

Na szczególne podkreślenie zasługują dwa ostatnie rozdziały zawierające szerokie spektrum funkcjonowania Straży Granicznej i administracji morskiej w zakresie realizowanych zadań i uprawnień, komponentów Sił Morskich RP. Efektem formalnoprawnych analiz uwarunkowań działalności służb na rzecz bezpieczeństwa polskich obszarów morskich i ochrony morskiej granicy państwowej jest ciekawa propozycja zmian w strukturach organizacyjnych i w kompetencjach najważniejszych niewojskowych elementów systemu bezpieczeństwa morskiego państwa.

Wśród kolejnych publikacji stanowiących główne dzieło naukowe zgłoszonych do oceny jest sześć (6) artykułów opublikowanych w polskich czasopismach naukowych zarówno wysoko, jak i nisko punktowanych. Jeden (1) artykuł napisany jest w języku angielskim. Problematyka zawarta w artykułach dotyczy zróżnicowanych obszarów badawczych Habilitanta od praktycznego funkcjonowania Straży Granicznej w polskim i unijnym środowisku bezpieczeństwa po teoretyczne rozważania o terminologii stosowanej w naukach o bezpieczeństwie. Jakość merytoryczna oraz metodologiczna tej części publikacji prezentuje wysoki poziom i świadczy o sprawności intelektualnej Autora. Zaproponowana tematyka w powyższych artykułach mieści się w obszarze badań dziedziny naukowej nauk społecznych i dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Stąd też, tę część publikacji oceniam pozytywnie.

Przedstawiony przez doktora Marka Ilnickiego do recenzji cykl publikacji pod wspólnym tytułem *Rola służb granicznych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski* stanowi istotną płaszczyznę badań i dociekań naukowych nad bezpieczeństwem państwa. Tytuł osiągnięcia naukowego trafnie określa przedmiot badań. Sposób oraz forma prowadzonych w poszczególnych częściach publikacji rozważań dostarczają dowodów, że Autor swobodnie dociera do źródeł informacji oraz, że do ich analizy i interpretacji stosuje właściwe metody badawcze. Recenzowany cykl publikacji stanowi zwarte opracowanie naukowe, a treści

potwierdzają wyczerpującą wiedzę teoretyczną i praktyczną Habilitanta. Interdyscyplinarny charakter publikacji oraz nowatorstwo podjętego przedmiotu badań wnoszą istotny wkład do rozwoju nauki polskiej, a szczególnie dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie. Przedstawiony do recenzji materiał oceniam pozytywnie.

4. Ocena aktywności naukowej, organizacyjnej oraz dydaktycznej

4.1. Opublikowane monografie poza dziełem habilitacyjnym

Doktor Marek Ilnicki nie wskazuje żadnych opublikowanych monografii poza dziełem habilitacyjnym.

4.2. Opublikowane rozdziały naukowe w monografiach naukowych

W tej kategorii doktor Marek Ilnicki wymienia pięć (5) rozdziałów naukowych opublikowanych w wieloautorskich monografiach w wydawnictwach krajowych, w tym dwóch (2) jest współautorem.

Należy podkreślić, iż zaprezentowane w owych publikacjach problemy naukowe mieszczą się w dyscyplinie naukowej nauki o bezpieczeństwie. Ten dorobek naukowy pod względem merytorycznym oceniam pozytywnie, natomiast pod względem ilościowym dostatecznie.

4.3. Informacja o członkostwie w redakcjach naukowych monografii

Doktor Marek Ilnicki wskazuje swoje współredagowanie sześciu (6) monografii naukowych. Samodzielnie jednak nie zredagował naukowo żadnej. Wymienione monografie wydane zostały w polskich wydawnictwach uczelnianych. Istotnym jest, że tematyka współredagowanych monografii naukowych mieści się w obszarze dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie i stanowi akceptowalny poziom aktywności naukowej Habilitanta.

4.4. Opublikowane artykuły w czasopismach naukowych

Doktor Marek Ilnicki deklaruje opublikowanie trzech (3) artykułów w czasopismach naukowych krajowych, w tym jest współautorem dwóch (2). Jeden z tych artykułów napisany jest w języku niemieckim. Chociaż tematyka ocenianej kategorii dorobku naukowego Habilitanta mieści się w obszarze nauk o bezpieczeństwie i prezentuje akceptowalny poziom merytoryczny, to ich wymiar ilościowy jest wyjątkowo niski.

5. Osiągnięcia projektowe, konstrukcyjne, technologiczne

Nie dotyczy.

6. Publiczna realizacja dzieł artystycznych

Nie dotyczy.

7. Wystąpienia na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych z wyszczególnieniem przedstawionych wykładów na zaproszenie lub wykładów plenarnych

Doktor Marek Ilnicki deklaruje uczestnictwo w 29 konferencjach i seminariach naukowych poświęconych problematyce bezpieczeństwa, w tym 9 krajowych i 20 międzynarodowych. Brak informacji dotyczących tematyki wygłoszonych referatów nie pozwala ocenić merytorycznego zaangażowania.

Ponadto, Habilitant informuje o zrealizowaniu czterech wykładów na zaproszenie dla środowiska szkolnego szkół średnich, którego adresatami byli uczniowie i przedstawiciele rady pedagogicznej. Powyższa działalność jest na poziomie akceptowalnym.

8. Udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji

Doktor Marek Ilnicki pełnił określone funkcje w konferencjach krajowych i międzynarodowych. W konferencjach krajowych był pięciokrotnie (5) członkiem komitetu naukowego oraz czterokrotnie (4) występował jako ekspert sesji panelowych. Natomiast w konferencjach międzynarodowych ośmiokrotnie (8) przewodniczył obradom sesji panelowych. Aktywność tę uznać należy za zadowalającą.

9. Uczestnictwo w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane lub będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów

Doktor Marek Ilnicki komunikuje zainicjowanie i udział w przygotowaniu porozumienia o współpracy Uniwersytetu Gdańskiego z Politechniką Gdańską i Akademią

Marynarki Wojennej w zakresie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w obszarze *wszechstronnego kształtowania bezpieczeństwa państwa w oparciu o kompetencje własne stron oraz partnerstwa z ośrodkami naukowymi i przedsiębiorcami w Polsce i na świecie* (2018 r.). W wyniku powyższego pracownicy naukowcy Instytutu Politologii UG uczestniczyli w trzech zespołach badawczych projektów realizowanych (2018–2022) w ramach *Grantu Badawczego MON*. Nie podaje jednak jaki był jego wkład oraz czy pełnił określone funkcje.

10. Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach

W tym obszarze doktor Marek Ilnicki wymieniał uczestnictwo w dwóch towarzystwach krajowych:

- 1) Polskie Towarzystwo Nauk o Bezpieczeństwie – członek.
- 2) Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych – członek.

Profil działalności tych towarzystw pozwala stwierdzić, że Habilitant wykazuje akceptowalną aktywność w sferze oddziaływania społecznego związaną z propagowaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie.

11. Odbyte staże w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru

Doktor Marek Ilnicki odbył jeden 3-miesięczny staż naukowy w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni w 2022 r. na Wydziale Dowodzenia i Operacji Morskich. Cele stażu obejmowały wymianę doświadczeń w sferach naukowej i dydaktycznej oraz praktyczne uczestnictwo w badaniach naukowych prowadzonych przez AMW w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie, w specjalności bezpieczeństwo morskie państwa. Efektem zrealizowanego stażu był udział w zespole badawczym, co umożliwiło mu poznanie formalnoprawnych procedur oraz koncepcji prowadzenia prac badawczych w ramach projektu badawczego finansowanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Ponadto, został członkiem zespołu redakcyjnego monografii stanowiącej podsumowanie naukowych prac zespołu oraz współautorem jej dwóch rozdziałów.

Przyznać należy, że Habilitant umiejętnie wykorzystał zdobyte doświadczenia, kwalifikacje naukowe oraz dydaktyczne będące wynikiem owego stażu naukowego oraz sposoby wykorzystania uzyskanych kompetencji w dalszej pracy naukowo-dydaktycznej. Odbycie jednak jednego stażu w tak długim rozwoju naukowym oceniam dostatecznie.

12. Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism wraz z informacją o pełnionych funkcjach

Doktor Marek Ilnicki deklaruje uczestnictwo w roli członka Rady Programowej czasopisma *Cywilizacja i Polityka*, Rady Programowej Wydawnictwa WSB i Przeglądu Naukowo-Metodycznego *Edukacja dla Bezpieczeństwa*. Nie podaje jednak informacji o przynależności do komitetów redakcyjnych lub rad naukowych polskich lub zagranicznych czasopism naukowych. Zatem należy uznać, że nie jest członkiem żadnego komitetu redakcyjnego, ani rady naukowej czasopism.

13. Recenzowanie prac naukowych lub artystycznych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych

Doktor Marek Ilnicki deklaruje członkostwo w zespołach recenzenckich następujących polskich czasopism naukowych: *Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego*, *Roczniki Nauk Społecznych* oraz *Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego*. Nie podaje wykazu (ani tytułów, ani ilości) zrecenzowanych prac naukowych. Przyjąć należy, iż przedmiotowa aktywność naukowa Habilitanta jest wysoce wątpliwa.

14. Uczestnictwo w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych

Doktor Marek Ilnicki nie przedstawił żadnego zaangażowania (uczestniczenia) w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych.

15. Udział w zespołach badawczych, realizujących projekty

Doktor Marek Ilnicki komunikuje o udziale w latach 2018–2022 jako pomysłodawca tematu i członek międzyuczelnianego (AMW i UG) zespołu badawczego projektu „Grant Badawczy MON: *Zasady użycia Sił Morskich Rzeczypospolitej Polskiej w sytuacjach nadzwyczajnych w pokojowych warunkach funkcjonowania państwa*”. Nie przedstawił jednak swojego wkładu naukowego wniesionego w wymieniony projekt badawczy.

16. Wykaz uczestnictwa w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny

Ten obszar oceny działalności naukowej doktora Marka Ilnickiego nie jest w ogóle zagospodarowany.

II. WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM

1. Wykaz dorobku technologicznego

Nie dotyczy.

2. Współpraca z sektorem gospodarczym

Współpraca doktora Marka Ilnickiego z otoczeniem gospodarczym jest polem jego aktywności, czego przykładem są następujące przedsięwzięcia w postaci następujących szkoleń:

- w 2017 r. – w Energa-Operator SA szkolenie z kadrą kierowniczą (24 godziny),
- w 2018 r. – w Energa-Operator SA szkolenie z kadrą kierowniczą (16 godzin),
- w 2019 r. – w Energa-Operator SA szkolenie z kadrą kierowniczą (12 godzin).

Ten obszar aktywności doktora Marka Ilnickiego uznać należy za interesujący i wartościowy. Owe zaangażowanie jest dowodem wysokiej wiedzy i umiejętności dzielenia się nią.

3. Wykaz uzyskanych praw własności przemysłowej, w tym uzyskanych patentów krajowych lub międzynarodowych

Nie dotyczy.

4. Wykaz wdrożonych technologii

Nie dotyczy.

5. Wykaz wykonanych ekspertyz lub innych opracowań wykonanych na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców

Doktor Marek Ilnicki w 2023 roku na zapotrzebowanie działającego przy UG Centrum Badań nad Gospodarką Morską opracował Koncepcję zabezpieczenia morskich farm

wiatrowych przed zdarzeniami naruszającymi ich ochronę w pokojowych warunkach funkcjonowania Polski.

6. Wykaz udziału w zespołach eksperckich lub konkursowych

Doktor Marek Ilnicki w tym obszarze oceny wskazuje następującą aktywność:

1) Międzynarodowe wymiany eksperckie:

- ✓ 2005 rok, Szczecin – Monitorowanie granicy morskiej – operacje na morzu (organizator: Bundesgrenzschutz – Polizei des Bundes),
- ✓ 2004 rok, Szczecin – seminarium „Wdrażanie poprawek do konwencji SOLAS 74 oraz Międzynarodowego Kodeksu Ochrony Statku i Obiektu Portowego (ISPS CODE) do polskiego porządku prawnego” (organizator: Międzynarodowa Organizacja Morska),
- ✓ 2004 rok, Helsinki (Finlandia) – organizacja i zadania statutowe Fińskiej Straży Granicznej,
- ✓ 2004 rok, Malaga (Hiszpania) – zabezpieczenie granicy morskiej;
- ✓ 2003 rok, Kaliningrad (Federacja Rosyjska) – funkcjonowanie morskich i lotniczych przejść granicznych,
- ✓ 1994 rok, Luizjana (USA) – Antyterrorystyczny kurs negocjowania o zakładników (organizator: Departament Stanu USA – Biuro Bezpieczeństwa Dyplomatycznego, realizacja – Uniwersytet Stanu Luizjana),
- ✓ 1993 rok, Francja – Organizacja bezpieczeństwa lotnisk (organizator: francuska policja),
- ✓ 1993 rok, Warszawa – opracowywanie programów bezpieczeństwa międzynarodowych portów lotniczych (organizator: Departament Transportu USA – Federalna Administracja Lotnictwa).

2) Udział w krajowych zespołach eksperckich:

- ✓ 1993 r., Warszawa – w zespole powołanym w celu opracowania narodowego i lokalnych programów bezpieczeństwa międzynarodowych portów lotniczych (organizator: Główny Inspektorat Lotnictwa Cywilnego),
- ✓ 1999 r. – w zespole powołanym przez Komendanta Głównego Straży Granicznej w celu opracowania koncepcji ochrony morskiej granicy państwa,
- ✓ 2004 r. – w zespole do spraw ochrony portów i żeglugi, powołanym przez Ministra Infrastruktury w celu wprowadzenia przepisów kodeksu ISPS w Polsce,

- ✓ 2005 r. – w zespole przygotowującym projekt ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich,
- ✓ 2006 r. – w zespole powołanym przez Komendanta Głównego Straży Granicznej w celu opracowania koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej po włączeniu Polski do strefy Schengen,
- ✓ 2006 r. – w zespole przygotowującym projekt Ministerstwa Gospodarki Morskiej „Strategia rozwoju gospodarki morskiej na lata 2007–2015” – w zakresie bezpieczeństwa.

Zaprezentowana działalność ekspercka jest wyjątkowo bogata, stanowi wyraz szerokich kompetencji specjalistycznych i jest przykładem człowieka chętnego dzielenia się wiedzą.

7. Wykaz projektów artystycznych realizowanych ze środowiskami pozaartystycznymi

Nie dotyczy.

8. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę

Doktor Marek Ilnicki swoją działalność dydaktyczną rozpoczął po uzyskaniu stopnia doktora w uczelniach Trójmiasta prowadząc zajęcia w następujących uczelniach i tematyce:

- Uniwersytet Gdański na trzech kierunkach studiów I i II stopnia w Instytucie Politologii (Bezpieczeństwo Narodowe, Politologia i Dyplomacja) w formie wykładów, konwersatoriów i ćwiczeń między innymi z przedmiotów: Ochrona granic państwa (wykład), Przestępczość transgraniczna (wykład), Polskie służby graniczne (konwersatorium), Bezpieczeństwo komunikacyjne (wykład), Zarządzanie i logistyka w sytuacjach kryzysowych (wykład), Wstęp do teorii bezpieczeństwa (wykład i ćwiczenia), Polska w strukturach bezpieczeństwa europejskiego (wykład), Punkty zapalne we współczesnym świecie (wykład), Dyplomacja wojskowa i morska (wykład). Prowadził również wykład monograficzny Służby graniczne w walce z terroryzmem w ramach wielokierunkowego fakultetu,
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu na kierunkach studiów Bezpieczeństwo wewnętrzne (I i II stopień) i Bezpieczeństwo morskie (I stopień) w formie wykładów i ćwiczeń m.in. z przedmiotów: Granice Rzeczypospolitej Polskiej i zasady ich przekraczania (wykład), Kompetencje i organizacja Straży Granicznej (wykład), Zwalczanie przestępczości granicznej (wykład i ćwiczenia), Bezpieczeństwo

wewnętrzne w Unii Europejskiej (wykład i ćwiczenia), Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych (wykład i ćwiczenia), Organy systemu bezpieczeństwa (wykład), Ochrona własności intelektualnej (wykład), Prawne podstawy bezpieczeństwa (wykład), Międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych (wykład), Ochrona morskiej infrastruktury krytycznej (wykład i ćwiczenia), Prawo lotnicze i prawo morskie (wykład),

- Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu w Gdyni na kierunku studiów Bezpieczeństwo Wewnętrzne (II stopień) z przedmiotu: Problematyka nielegalnej migracji w aspekcie działalności służb specjalnych i policyjnych (wykład i ćwiczenia),
- „Ateneum” Szkoła Wyższa w Gdańsku (2011 r.), na kierunku studiów Europeistyka (I stopień) z przedmiotu: Polityka migracyjna na tle zagrożeń terrorystycznych w Unii Europejskiej (wykład),
- Akademia Morska w Gdyni (2006 r.), studia podyplomowe Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe z przedmiotu: Bezpieczeństwo w komunikacji morskiej i lotniczej (wykład).

Prowadzenie zajęć dydaktycznych w różnych uczelniach i systemach (stacjonarnym i niestacjonarnym) świadczy o wyjątkowym zaangażowaniu Habilitanta, a przede wszystkim o wysokich kompetencjach w przekazywaniu wiedzy młodemu pokoleniu.

Działalność organizacyjną doktor Marek Ilnicki realizuje w bieżącej pracy oraz przy współtworzeniu periodycznych i doraźnych wydarzeń badawczo-edukacyjnych. Za osiągnięcia w tym zakresie uznaje:

- współorganizowanie cyklicznie odbywającej się Międzynarodowej Konferencji „Edukacja dla bezpieczeństwa” wielu edycji w latach 2012–2019 i po przerwie spowodowanej zagrożeniami epidemicznymi w 2023 r.,
- udział w Komitecie organizacyjnym II Ogólnopolskiej Konferencji „Patologie współczesnego świata” zorganizowanej przez Instytut Politologii UG w 2016 roku,
- pełnienie funkcji przedstawiciela UG do utrzymywania bieżących kontaktów w ramach zawartego w dniu 10 maja 2018 roku pomiędzy Akademią Marynarki Wojennej, Politechniką Gdańską i Uniwersytetem Gdańskim porozumienia o współpracy w zakresie bezpieczeństwa państwa,
- pełnienie w latach 2018–2020 funkcji koordynatora uczelnianego do spraw organizacji i przeprowadzenia zajęć dydaktycznych na UG w ramach Legii Akademickiej.

Uniwersytet Gdański wziął udział w trzech pierwszych edycjach projektu, w których uczestniczyli również studenci z innych uczelni,

- wykonywanie obowiązków opiekuna roku studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Instytutu Politologii UG w latach 2014–2017,
- wykonywanie obowiązków opiekuna specjalności Służby specjalne i graniczne na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Instytutu Politologii UG,
- pełnienie funkcji koordynatora ds. kontaktów Instytutu Politologii UG z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu,
- wykonywanie obowiązków opiekuna roku studentów kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne Wydziału Studiów Społecznych WSB w latach 2012–2015,
- wykonywanie obowiązków kierownika dydaktycznego specjalności Służby graniczne na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne WSS WSB w latach 2011–2015,
- pełnienie funkcji pełnomocnika dziekana WSS do spraw regionalnych WSB w latach 2012–2015,
- wykonywanie obowiązków rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów WSS WSB w 2014 roku,
- uczestnictwo w Radzie Wydziału Studiów Społecznych WSB w 2014 roku,
- pełnienie funkcji konsultanta do spraw organizacyjno-prawnych w ćwiczeniach o kryptonimie „Jesienny sztorm”, które odbyły się w Gdańsku i Gdyni w 2010 roku pod kierownictwem Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni. Celem ćwiczenia było doskonalenie współdziałania służb ochrony armatorów, statków i obiektów portowych ze służbami administracji rządowej, w szczególności administracji morskiej, MSWiA, MON i ratowniczymi w obliczu zagrożenia aktem terrorystycznym w porcie i na morzu oraz w czasie zamachu terrorystycznego,

W ramach popularyzacji nauki doktor Marek Ilnicki realizował wielorakie przedsięwzięcia dla różnych odbiorców m.in. przeprowadził dwudziestogodzinne cykle wykładów dla uczniów dwóch szkół ponadgimnazjalnych w Malborku i w Gdańsku na temat bezpieczeństwa wewnętrznego Polski i Unii Europejskiej:

- w 2013 roku w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Malborku, gdzie w latach 2004–2019 funkcjonowała przy wsparciu Morskiego Oddziału Straży Granicznej klasa straży granicznej. Był współorganizatorem tego przedsięwzięcia i agitatorom kontynuacji nauki na gdańskich wyższych uczelniach (UG i WSB). Wykłady miały charakter otwarty i uczestniczyli w nich również uczniowie klas o innych profilach,

- w 2011 roku przeprowadził szkolenie z przedstawicielami rady pedagogicznej dotyczące zagrożeń terroryzmem i zapewnienia bezpieczeństwa tej placówki,
- w 2015 roku w Liceum Ogólnokształcącym Mundurowym SPARTAKUS w Gdańsku, gdzie od ośmiu lat funkcjonuje kierunek Edukacja graniczna, dla którego opracował innowacyjny program nauczania.

Oceniany obszar aktywności dydaktycznej, organizacyjnej oraz popularyzującej wiedzę uznać należy za wyjątkowo cenny i wartościowy.

Informacje naukometryczne

Odnosząc się do wskaźników naukometrycznych doktor Marek Ilnicki przedłożył następujące informacje:

- na dorobek publikacyjny składa się z 45 publikacji o sumarycznej liczbie (MNIŚW/MEiN) 833 punktów, w tym 23 punkty zgromadzone przed dniem uzyskania stopnia naukowego doktora (2010 r.),
- według bazy Google Scholar liczba cytowań wynosi 25 (7 autocytowań); Indeks Hirscha wynosi 2.

Stwierdzić należy, że rozpoznawalność dorobku naukowego Habilitanta w środowisku naukowym jest zadowalająca.

Konkluzja końcowa

Recenzja wskazanego cyklu publikacji jako osiągnięcie naukowe pod wspólnym tytułem *Rola służb granicznych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski* predestynuje stwierdzenie, że są one oryginalnym osiągnięciem doktora Marka Ilnickiego. Spójny oraz interesujący poznawczo materiał naukowy dowodzi, iż z wyraźną swobodą porusza się pośród najnowszych osiągnięć teoretycznych z zakresu nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych oraz jest niekwestionowanym ekspertem w dziedzinie bezpieczeństwa polskiej granicy państwowej, zwłaszcza jej części morskiej.

Oceniając działalność naukową doktora Marka Ilnickiego zauważyć można pewną nieregularność i niekonsekwencję jego aktywności. Określone obszary aktywności naukowej zagospodarowane są na wysokim poziomie jakościowym i ilościowym, inne wzbudzają wątpliwości. Przykładem są:

- brak opublikowanych monografii poza dziełem habilitacyjnym,
- nie jest członkiem żadnego komitetu ani rady naukowej czasopism,

- nie recenzował prac naukowych,
- nie uczestniczył w badawczych programach europejskich.

Powyższe niedostatki działalności naukowej Habilitanta zasadniczo kompensuje wyjątkowo bogata i cenna aktywność dydaktyczna, organizacyjna, popularyzatorska oraz współpraca z sektorem społecznym, gospodarczym i niezwykle liczne uczestnictwo w międzynarodowych i krajowych zespołach eksperckich.

Biorąc to wszystko pod uwagę stwierdzam, że dorobek naukowy spełnia ustawowe wymagania i stanowi zauważalny wkład do rozwoju nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Tym samym wnioskuję o dopuszczenie doktora Marka Ilnickiego do kolejnych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

